

24. godišnji susret HMD-a, Zagreb, 1. 6. 2023.

**Organizacija, institucija i institucionalizacija u glazbenoj kulturi.
Određenja i razlike među temeljnim pojmovima
muzikološkog projekta MusInst19**

Stanislav Tuksar (Zagreb)

24. godišnji susret HMD-a, Zagreb, 1. 6. 2023.

Organizacija

→ grč. *ὄργανον* → lat. *organum* = oruđe
(franc. *organisation* ← 1390.)

Hrvatska enciklopedija:

- „općenito sustavna povezanost elemenata u funkcionalnu cjelinu, ustrojstvo“
- „društveno kolektivno tijelo nastalo radi ostvarivanja određenih ciljeva“
- „relativno ustaljena i po nekim načelima uređena skupina osoba okupljenih oko nekog socijalnoga, političkoga, kulturnog ili drugog programa“
- „organizacije civilnog društva kao '... organizacijske strukture čiji članovi imaju ciljeve i odgovornosti od općeg interesa te koji djeluju kao posrednici između javnih vlasti i građana'“

24. godišnji susret HMD-a, Zagreb, 1. 6. 2023.

Institucija

→ lat. *instituere* = staviti, utemeljiti

(*institutiones* → Justinijan, 533.)

Hrvatska enciklopedija:

- „pravna osoba namijenjena trajnom obavljanju neprofitnih djelatnosti“
- „sustav normi koji određuje načine rješavanja ključnih problema ... koji jamči da će se temeljne društvene aktivnosti odvijati na kontinuiran, standardiziran i predvidiv način“
- „relativno stabilni i trajni primjeri društvenog ponašanja koji su regulirani odgovarajućim sustavima vjerovanja i vrijednosti.“
- institucije „posjeduju *legitimnost*, kojom nastupaju kao moralni autoritet, zbog kojega se pojedinci redovito dobrovoljno podvrgavaju njihovim pravilima i zahtjevima.“

24. godišnji susret HMD-a, Zagreb, 1. 6. 2023.

Institucija

V. Filipović, Filozofijski rječnik:

- institucija „... u širem smislu znači sve oblike u kojima se ljudski zajednički život ustanovljuje, konkretizira, regulira i stabilizira na dugu stazu“
- „institucije imaju svoj funkcionalni ... i svoj reprezentativni smisao“
- „time što reprezentiraju zbiljski zajednički život one su oblici života i djelovanja svagda konkretnog povijesnog ljudstva“, one su „... konstitutivne za ozbiljenje slobode i ljudskog života općenito“
- Hegel: institucija nastaje „pod njenim stanovitim okolnostima“, i kao takva pokazuje se potpuno svrsishodnom i nužnom ispunjavajući zahtijevano „historijsko stajalište“, a gubi „svoj smisao i svoje pravo“ kad takve okolnosti „više ne postoje“

24. godišnji susret HMD-a, Zagreb, 1. 6. 2023.

Institucionalizacija

Institucionalizacija je razvojni proces kojim se iz stanja društvene neorganiziranosti postupno prelazi u stanje organizirane strukturiranosti, unutar koje neki oblici organizacija neodređenog trajanja i ograničenog značenja tendiraju i potom prelaze u status institucije kao trajnijeg i reprezentativnijeg oblika društvene stvarnosti.

Sažetak

Amorfna anarhičnost → strukturirana društvena stvarnost = organizacija → instituci(onalizaci)ja → de-institucionalizacija